

Aleg. 71.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie
urządzenia latryn w szpitalu głównym lwowskim.

Wysoki Sejmie!

Radykalne przeznaczenie latryn i wychodków w obu pawilonach szpitala głównego lwowskiego, uznał wysoki Sejm kilkakrotnie za pożądane i ze wszelkich miar wskazane ze względów higienicznych i sanitarnych.

Obecnie, gdy proces zniszczenia w wychodkach szpitalnych postępuje raźnie, a w obec grożącego już runięcia takowych, musiano nawet na razie użyć środka zabezpieczającego przez podstemplowanie butwiejących pował i sklepień, potrzeba ta stała się nadto ze względów bezpieczeństwa tak dalece konieczną i nagłą, że nadal odkładaną być nie może.

W sprawozdaniu komisji budżetowej z dnia 12 maja 1875, wytknięto wyczerpująco zachodzące w urządzeniu latryn szpitalnych braki i niedostatki, wskazano zarazem objętość potrzebnych robót rekonstrukcyjnych, i na ten cel zapreliminowano

na rok 1876 sumę	. 5.600 złr. w. a.
a na rok 1877 sumę	. 5.600 złr. w. a.
razem	. 11.200 złr. w. a.

Obliczenie wymogów w tej wysokości 11.200 złr. w. a. nie było wszakże oparte na projekcie technicznie opracowanym, ani też na kosztorysie, którego nie miano wcale pod ręką, i nie miało zatem ścisłej podstawy.

Z planu i kosztorysu sporządzonego dopiero później w roku 1876 okazało się atoli, że zapreliminowana na powyższy cel suma, nie pokryje kosztu niezbędnie wymaganego.

Koszt ten wynosi według wzmiankowanego kosztorysu kwotę 14.753 złr. 77 ct. w. a., dla jednego pawilonu, a w obu pawilonach kwotę 29.507 złr. 57 ct. w. a.

Do powiększenia sumy kosztów przyczyniło się postanowienie Wydziału krajowego, zastąpienia projektowanej pierwotnie konstrukcji drewnianej żelazną, która obok większej nierównie trwałości, zaleca się nadto tem, że wilgocią i wydzielinami nie przesiąka, a przeto przeznaczeniu lepiej odpowiada i dla tego też komisja budżetowa jej przyjęcie usilnie zaleca.

Również oświadcza się komisja za pozostawieniem obecnych większych wymiarów okien, wychodząc z tego stanowiska, że w miejscach ustronnych światła szczerdzić nie należy.

Dokładne sprawdzenie kosztorysu w porozumieniu z oddziałem technicznym Wydziału krajowego podjęte, nastęrczyło komisji budżetowej przekonanie, że niektóre pozycje w obec dzisiejszych cen mogą doznać obniżenia.

Wynik tego sprawdzenia był taki, że koszt rekonstrukcji latryn i wychodków w jednym pawilonie, zredukował się ze sumy 14.753 złr. 77 ct. w. a. na sumę 13.620 złr. w. a., a zatem w obu pawilonach ze sumy 29.507 złr. 54 ct. w. a., na sumę 27.240 złr. w. a.

Plan, który zamierzonej rekonstrukcji służy za podstawę, był przez Wydział krajowy poddany komisji ankietowej do zbadania i opiera się wbrew zdaniu większości powołanych znawców na zastosowaniu systemu beczkowego.

Komisja budżetowa nie zapoznaje, że za tym systemem wiele przemawia przekonujących argumentów, a ze swego stanowiska przedewszystkiem podnosi, że zalecany przez większość ankiety, a zaś przez Wydział krajowy odrzucony system zbiornikowy, wymagałby stałego wydatku po 500 złr. w. a. rocznie, na utrzymanie i ogrzewanie kaloryferów wentylacyjnych, które przy systemie beczkowym są zbyteczne, i nadto spowodowałyby znacznie większy koszt na czyszczenie zbiornika i wywóz kałów.

Ten wzgląd czysto finansowej natury przemówił do przekonania komisji, w rozbiór atoli strony technicznej komisja nie wchodziła i wchodzić nie czuła się powołaną, pozostawiając jej ocenienie i odpowiedzialność za trafny wybór systemu latrynowego władzy wykonawczej, do której zakresu to wyłącznie należy.

Nie może jednakowoż komisja pominąć, że dwaj znakomici członkowie ankiety (pp. Zachariewicz i Hochberger) podnosili ważne zarzuty przeciwko sposobowi i metodzie zastosowania projektowanego systemu beczkowego, wytykając nadto, że możnaby go oszczędnie przeprowadzić.

Gdy Wydział krajowy zamierza ogłoszeniem licytacji na budowę, sprawdzić ostatecznie kosztorys odpowiednio do cen, jakie podówczas istnieć będą, przeto zapewne wtedy nie omieszka zbadać jeszcze bliżej rzecz ze stanowiska przez tych dwóch znawców zajmowanego, żeby nie opuszczać z rąk nastęrczającej się może sposobności uzyskania przez zastosowanie ich uwag znacznych zaoszczędzeń, przy zupełnem wszelako warowaniu właściwego i racjonalnego celu zamierzonej rekonstrukcji.

Gdy więc, jak wyżej powiedziano, koszt tej budowy w obu pawilonach z konstrukcją żelazną i pozostawieniem okien większych rozmiarów po sprawdzeniu i sprostowaniu należytem kosztorysu wynosić ma sumę 27.240 złr.
od której potrącić należy sumę na r. 1877 zapreliminowaną, a jeszcze do dyspozycji służącą 5.600 złr.
przeto pozostaje do pokrycia w sumie 21.640 złr. w. a.
w którym to celu komisja budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

- 1) Upoważnia się Wydział krajowy do przeprowadzenia rekonstrukcji latryn i wychodków w szpitalu głównym we Lwowie.
- 2) Udziela się Wydziałowi krajowemu na ten cel kredytu dodatkowego na rok 1877 w wysokości 21.640 złr. w. a.

Lwów 22 sierpnia 1877

Przewodniczący :

H. Wodzicki.

Sprawozdawca :

Filip Zucker.